אישים באגרות הראי"ה

הרב יהודה ליב קארעץ

רב בחוץ לארץ, ששאל על ההכשר של אתרוגי המושבות · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על הרב יהודה ליב קארעץ לא מצאנו במקורות שבדקנו. מה שידוע עליו כאן הוא מן האגרת היחידה אליו.

הרב קוק על הרב יהודה ליב קארעץ

באלול תרס"ה (1905), בשנתו הראשונה של הרב קוק ביפו, השיב לו על שאלתו בעניין ההכשר שנתן לאתרוגים (ראו בפרשת אתרוגי ארץ ישראל) מן המושבות. הגנות שעליהן נתן הכשר נבדקו כדין, ואין בהן חשש הרכבה, וההשגחה עליהן בידי תלמיד חכם ירא שמיים. הרב קוק עודד לקנות אתרוגים דווקא מגנות של חקלאים יהודים, כדי שהכסף לא ילך לסוחרים ולנוכרים, ולחזק את יישוב הארץ (כרך א', אגרת כג).

האגרות

כרך א', אגרת כג: בי"ג באלול תרס"ה, מיפו: האתרוגים מן המושבות שעליהם נתן הכשר נבדקו, ואין בהם חשש הרכבה.

"ידע כבודו שהגנות שעליהן נתתי את ההכשר נבדקו כדין תורה"

ראו גם

הרב נחמן גדליה ברודר, מומחה לאתרוגים מורכבים. (הרב נחמן גדליה ברודר)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב יהודה ליב קארעץ, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת כג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ג אלול תרס"ה - יפו **נמען:** הרב יהודה ליב קארעץ

הרב קוק מאשר שהאתרוגים מן המושבות שעליהם נתן הכשר נבדקו ואין בהם חשש הרכבה, וההשגחה עליהם בידי תלמיד חכם ירא שמים. הרב קוק מעודד לקנות אתרוגים דווקא מגנות של חקלאים יהודים, כדי שהכסף לא ילך לסוחרים ולערבים, ולחזק את יישוב הארץ.

עיקרי הדברים

- כשרות אתרוגי ארץ ישראל.
- תמיכה בחקלאים היהודיים.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"ג אלול תרס"ה[4].

שלו[5] וברכת השנים לכ'[6] הרב היקר איש חמודות מו"ה[7] יהודה ליב קארעץ נ"י[8].

הגיעני מכתבו היקר. ואשר דרש ע"ד[9] ההכשר שנתתי על האתרוגים, שבמושבות אחב"י[10] פה בארה"ק[11] ת"ו, ידע כבודו שהגנות שעליהן נתתי את ההכשר נבדקו כדין תורה ואין בהן שום חשש הרכבה כלל. [אתרוג מורכב פסול למצוה, והיו שערערו על אתרוגי ארץ ישראל שמא הם מורכבים] והדבר מסור, תחת השגחתי בע"ה[12], ליד ת"ח[13] ויר-שמים מצויין, להשגיח שלא יהי'[14] בזה שום דבר תקלה ח"ו[15], והכל יעשה ע"פ[16] דין תוה"ק[17] בתכלית השמירה. וכל אותם הערעורים, הנשמעים בעולם ע"ד אתרוגי א"י[18], אינם נוגעים כלל להאתרוגים שעליהם נתון ההכשר שלי. ומי יתן ועם ד', בכל מקומות מושבותיהם, יהדרו לקחת אתרוגים למצוה דוקא ממושבות של אחינו אשר בארץ חמדה, אז ממילא יהי' הכל בע"ה בתכלית השמירה והתיקון. וכל המהומה באה מפני שאינם מבחינים כלל לקנות מהגנות של אכרינו, רק ממה שהסוחרים לוקחים מהערביים, שאין עליהם שום השגחה, והכסף הרב של אחינו הולך עי"ז[19], לא ליד אחינו העמלים בזעת אפם לעבוד את אדמת קדשנו, כ"א[20] לידי הערביים בעלי הגנות. ע"כ[21] ראוי מאד לחזק את ידי העובדים להרחיב את מטע האתרוגים בידי אחינו, שיהי'[22] באמת פרי עץ הדר, [ויקרא כג, מ] בלא שום חשש הרכבה, ומזה תצמח קרן ישועה לטובת ישוב ארצנו הק'[23], ואז גם הסוחרים יקנו מידי אחינו מהגנות הבדוקות, ויהי'[24] הכל בהכשר ברור לכבוד ולתפארת ארץ חמדתנו, ולהידורה והכשרה של המצוה היקרה והחביבה, שנשמח בה לפני ד' אלקינו ית"ש[25].

אחתום בברכה וכ"ט[26], כנה"י[27] ונפש דורש"ת[28] ומברכו בכוח"ט[29],

אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרס"ה - השנה תרס"ה (1904/1905)

5. שלו' - שלום
6. לכ' - לכבוד
7. מו"ה - מורנו הרב
8. נ"י - נרו יאיר
9. ע"ד - על דבר
10. אחב"י - אחינו בני ישראל
11. בארה"ק - בארץ הקודש
12. בע"ה - בעזרת השם
13. ת"ח - תלמידי חכמים
14. יהי' - יהיה
15. ח"ו - חס ושלום
16. ע"פ - על פי
17. תוה"ק - תורתנו הקדושה
18. א"י - ארץ ישראל
19. ע"ז - על ידי זה
20. כ"א - כי אם
21. ע"כ - על כן
22. שיהי' - שיהיה
23. הק' - הקטן
24. ויהי' - ויהיה
25. ית"ש - יתברך שמו
26. וכ"ט - וכל טוב
27. כנה"י - כנפשו היקרה
28. דורש"ת - דורש שלומו ותורתו
29. בכוח"ט - בכתיבה וחתימה טובה